

KOMISJONI OTSUS,**9. märts 2016,****millega luuakse elektrivõrkude ühendatuse eesmärgi käsitlev komisjoni eksperdirühm**

(2016/C 94/02)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu 2014. aasta 20. ja 21. märtsi kohtumisel kutsuti üles kiiresti rakendama meetmeid, et saavutada eesmärk ühendada kõikides liikmesriikides vähemalt 10 % olemasolevast elektritootmisvõimsusest. Euroopa Ülemkogu kutsus komisjoni üles esildama konkreetseid võrguühenduste kohta seatavaid eesmärgi, mis tuleb saavutada 2030. aastaks.
- (2) Komisjoni teatises „Euroopa energiapoliitika strateegia”⁽¹⁾ tehti ettepanek suurendada elektrivõrkude ühendatuse praegust 10 % eesmärki 2030. aastaks 15 %ni, arvestades samas kuluaspekte ja kaubavahetusvõimalusi asjaomastes piirkondades.
- (3) Euroopa Ülemkogu kutsus 2014. aasta 23. ja 24. oktoobril komisjoni üles esitama Euroopa Ülemkogule regulaarseid aruandeid, pidades silmas 2030. aastaks komisjoni ettepaneku kohase 15 % eesmärgi saavutamist ning selleni jõudmist eelkõige ühishuviprojektide rakendamise kaudu.
- (4) Teatises „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia”⁽²⁾ tuletas komisjon meelde, et elektrivõrkude puhul on sätestatud konkreetne ühendatuse miinimummäär 10 % olemasolevast tootmisvõimsusest ning see tuleks saavutada 2020. aastaks. Samas teatises teatas komisjon, et koostab 2016. aastal aruande nende meetmete kohta, mis on vajalikud 2030. aastaks 15 % ühendatuse saavutamiseks.
- (5) Teatises „Elektri 10 % ühendatuse eesmärgi saavutamine”⁽³⁾ rõhutas komisjon, et elektrienergia siseturu väljakujundamine, eelkõige eraldatud energiasaarte kõrvaldamiseks, energiarustuskindluse tagamiseks kõigile tarbijatele ning mitmesugustest taastuvatest allikatest elektritootmise suurema osakaalu saavutamiseks on vaja ülekandevõimsust rohkem kui 10 % ning et ELi ja liikmesriikide jõupingutused peaksid olema suunatud sellele, et kõikides liikmesriikides saavutataks 2030. aastaks vähemalt 15 % ülekandevõimsus.
- (6) Euroopa Ülemkogu 2015. aasta 19. ja 20. märtsi kohtumisel kutsuti üles kiirendama elektri- ja gaasitaristuprojektide elluviimist, sealhulgas perifeersete piirkondadega ühenduste loomist, et tagada energiapoliitika ja hästi toimiv energia siseturg.
- (7) Samal ajal on liikmesriikide vahel erinevused seoses geograafilise asendi ning energiaallikate ja -varustuse struktuuriga, mistõttu on vaja küsimusele läheneda juhtumipõhiselt, põhjalikult hinnata kitsaskohti ja võtta arvesse kulusid. Piirkondliku koostöö struktuurid – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 347/2013⁽⁴⁾ (üle-euroopalise energiavõrkusid käsitlev määrus) loodud elektrienergiaalased piirkondlikud rühmad ja asjaomased energiataristuga seotud kõrgetasemelised töörühmad – moodustavad olulise keskkonna edasise tegevuse arutamiseks ja sellekohaste kokkulepete sõlmimiseks.
- (8) Kõnealused kõrgetasemelised töörühmad lisavad tehnilisele tööle poliitilise mõõtme, strateegilise juhtimise ja poliitilised suunised ning aitavad kindlaks teha ja edendada asjaomaste piirkondade esmatähtsaid projekte. Lisaks olemasolevale Läänemere energiaturu ühendamise tegevuskava kõrgetasemelisele töörühmale, mida reformiti 2015. aastal, asutati 2015. aastal kaks uut kõrgetasemelist töörühma: Edela-Euroopa (Pürenee poolsaar) energiaühenduste kõrgetasemeline töörühm ning Kesk- ja Kagu-Euroopa gaasivõrkude ühendamise kõrgetasemeline töörühm.

⁽¹⁾ COM(2014) 330 (final).⁽²⁾ COM(2015) 80 (final).⁽³⁾ COM(2015) 82 (final).⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 347/2013 üle-euroopalise energiataristu suuniste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1364/2006/EÜ ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 713/2009, (EÜ) nr 714/2009 ja (EÜ) nr 715/2009 (ELT L 115, 25.4.2013, lk 39).

- (9) Tuleks luua eksperdirühm, kes annaks komisjonile ja piirkondlikele koostöostruktuuridele tehnilist nõu, kuidas kõige paremini kavandada võrkude 15 % ühendatuse eesmärgi kajastamist piirkonna, riigi ja/või piiriülese tasandi eesmärkides, ning olulistes tehnilistes küsimustes, mis on seotud vajalike võrguühenduste rakendamisega, sealhulgas võrkude 10 % ühendatuse eesmärgi saavutamist käsitlevates küsimustes.
- (10) Eksperdirühma koosseisu puhul tuleks seada eesmärgiks asjaomaste pädevus- ja huvivaldkondade tasakaalustatud esindatus ning tasakaalustatud sooline ja geograafiline esindatus. Seepärast peaks eksperdirühm koosnema Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööameti (ACER) ja eelkõige Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku (aga ka Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku) esindajatest ning tööstussektori, akadeemiliste ringkondade ja vabaihenduste esindajatest, kes on eksperdid või pärinevad asjaomastest organisatsioonidest ning kellel on energia siseturu ja elektrivõrkude ühendamise valdkonnas vajalik oskusteave.
- (11) Rühma liikmete jaoks tuleks kehtestada teabe avaldamise eeskirjad.
- (12) Isikuandmeid tuleks töödelda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001 ⁽¹⁾,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevaga luuakse elektrivõrkude ühendatuse eesmärke käsitlev eksperdirühm (edaspidi „eksperdirühm“).

Artikkel 2

Ülesanded

1. Eksperdirühma ülesanded on järgmised:

- a) pärast elektrienergia liikmesriikidevahelist vahetamist mõjutada võivate tegurite kindlakstegemist antakse komisjonile tehnilist nõu metoodika alal, mis võimaldaks kaasata 15 % ühendatuse eesmärgi piirkonna, riigi ja/või piiriülese tasandi eesmärkidesse, mis tuleb saavutada 2030. aastaks, võttes samas arvesse kuluaspekte ja kaubavahetusvõimalusi asjaomastes piirkondades;
- b) vajaduse korral antakse tehnilist nõu seoses 10 % eesmärgi saavutamisega, et teha kindlaks ohud, mille tõttu ei pruugita kõnealust eesmärki 2020. aastaks saavutada, ning pakutakse komisjonile lahendusi rakendamisalaste kitsaskohtade kõrvaldamiseks, eelkõige seoses projektide rahastamisega ja loamenetlustega.

2. Lõikes 1 nimetatud ülesannete täitmisel peab eksperdirühm korrapäraselt nõu piirkondlike koostöostruktuuridega, st määrusega (EL) nr 347/2013 loodud elektrienergiaalaste piirkondlike rühmadega ja energiataristuga seotud kõrgetasemeliste töörühmadega.

Artikkel 3

Konsulteerimine

Komisjon ja energeetika peadirektoraat võivad eksperdirühmaga konsulteerida kõikides küsimustes, mis on seotud elektrivõrkude ühendatusega.

Artikkel 4

Liikmed

1. Eksperdirühma kuulub kuni 15 liiget, kes valitakse:

- a) Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööametist (ACER);
- b) Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikust ja Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustikust;
- c) Euroopa tööstussektori organisatsioonidest ja ühendustest;
- d) energia siseturu ja energiataristuga seotud küsimustega tegelevatest ning elektrienergiale keskenduvatest akadeemilistest ja teadusasutustest;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- e) energia siseturu ja energiataristuga seotud küsimustega tegelevatest ning elektrienergiale keskenduvatest asjaomastest Euroopa vabariikide organisatsioonidest ja rahvusvahelistest organisatsioonidest;
- f) ekspertidena isikuliselt ametisse nimetatud isikute seast, kellel on väljapaistvad erialateadmised artikli 2 lõikes 1 osutatud valdkonnas.
2. Iga ametisse nimetatava liikme kohta võib ette näha ühe asendusliikme. Asendusliikmed nimetatakse ametisse samadel tingimustel nagu liikmed; asendusliikmed asendavad automaatselt iga liiget, kes puudub või ei saa rühma töös osaleda.
3. Selliseid liikmeid, kes ei suuda enam eksperdirühma aruteludele tõhusalt kaasa aidata, astuvad tagasi või ei vasta artikli 5 lõikes 1 või ELi toimimise lepingu artiklis 339 sätestatud tingimustele, ei kutsuta enam eksperdirühma koostistele ja nende asemele võib ülejäänud ametiajaks määrata asendaja.
4. Isikuliselt ametisse nimetatud liikmed tegutsevad sõltumatult ja avalikes huvides.
5. Isikuandmeid kogutakse, töödeldakse ja need avaldatakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001.

Artikkel 5

Ametisse nimetamine

1. Energeetika peadirektoraadi peadirektor määrab liikmed ametisse spetsialistide hulgast, kes on pädevad artiklis 2 osutatud valdkondades ning kes on vastanud kandideerimiskutsele.

Artikli 4 punktides c, d ja e osutatud organisatsioonid esitavad igatüki esindaja ja tema asendusliikme. Energeetika peadirektoraadi peadirektor võib keelduda ametisse nimetamast esindajat või asendusliiget, kui esindaja või asendusliige ei vasta kandideerimiskutses esitatud nõuetele. Sel juhul palutakse asjaomasel organisatsioonil määrata teine esindaja või asendusliige.

Artikli 4 punktides a ja b osutatud liikmete suhtes ei kohaldata avalikku kandideerimiskutset ja nad nimetatakse ametisse otse.

2. Liikmed nimetatakse ametisse kaheks ja pooleks aastaks ja ametiaega on võimalik üks kord pikendada.
3. Iga isikuliselt ametisse nimetatud liikme kohta võib ette näha ühe asendusliikme. Asendusliikmed nimetatakse ametisse samadel tingimustel nagu liikmed. Asendusliikmed asendavad automaatselt iga liiget, kes puudub või ei saa rühma töös osaleda.
4. Organisatsioonide ja isikuliselt ametisse nimetatud liikmete nimed avaldatakse komisjoni eksperdirühmade ja muude analoogsete üksuste registris (edaspidi „register“).

Artikkel 6

Toimimine

1. Eksperdirühm töötab juhitud energeetika peadirektoraadi esindaja.
2. Kokkuleppel energeetika peadirektoraadiga võib eksperdirühm luua alarühmi, kes tegelevad konkreetsete küsimustega rühmaga kooskõlastatud volituste alusel. Sellised alarühmad saadetakse laiali kohe, kui nende ülesanded on täidetud.
3. Komisjoni esindaja võib kutsuda eksperdirühma töös ajutiselt osalema väliseksperte, kes on pädevad rühma või alarühma konkreetses päevakorraküsimuses. Lisaks võib komisjoni esindaja anda vaatleja staatuse üksikisikule, eksperdirühmade horisontaalsete eeskirjade eeskirja 8 punktis 3 osutatud organisatsioonile ja kandidaatriigile.
4. Eksperdirühma liikmete esindajad ja nende asendajad ning kutsutud eksperdid ja vaatlejad järgivad aluslepingutes ja nende rakenduseeskirjades sätestatud kohustust hoida ametisaladust, samuti komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 (1) ja (EL, Euratom) 2015/444 (2) sätestatud komisjoni julgeolekunorme seoses ELi salastatud teabe kaitsemisega. Kõnealuste nõuete rikkumise korral võib komisjon võtta kõik asjakohased meetmed.
5. Eksperdirühma ja selle alarühmade koosolekud peetakse komisjoni ruumides. Komisjon tagab sekretariaaditeenused. Eksperdirühma või selle alarühmade koosolekutel võivad osaleda komisjoni ametnikud, kellel on huvi rühma tegevuse vastu.

(1) Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

(2) Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

6. Ekspertirühm võtab oma töökorra vastu ekspertirühmade standardtöökorra alusel.
7. Kõik asjaomased dokumendid (nt päevakorrad, protokollid ja osalejate kaastööd) avaldatakse kas otse ekspertirühmade registris või sealt asjakohasele veebisaidile viitava lingi kaudu. Asjakohastele veebisaitidele pääsuks ei ole vaja ennast kasutajaks registreerida, samuti ei ole sellega seotud muid piiranguid. Avaldamisel nähakse ette erandid juhul, kui dokumendi avalikustamine kahjustaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001⁽¹⁾ artiklis 4 kindlaksmääratud avaliku või erahuvi kaitset.

Artikkel 7

Koosolekute kulud

1. Ekspertirühma tegevuses osalejatele ei maksta osutatud teenuste eest tasu.
2. Komisjon hüvitab komisjonis kehtiva korra kohaselt söidu- ja elamiskulud, mis ekspertirühma tegevuses osalemiseks kanda tuleb⁽²⁾.
3. Nimetatud kulud hüvitatakse nende summade piires, mis on iga-aastase vahendite eraldamise korra kohaselt selleks otstarbeks eraldatud.

Artikkel 8

Kohaldamine

Käesolevat otsust kohaldatakse viie aasta jooksul alates selle vastuvõtmise kuupäevast.

Brüssel, 9. märts 2016

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Miguel ARIAS CAÑETE

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (ELT L 145, 31.5.2001, lk 43). Need erandid on ette nähtud avaliku julgeoleku, sõjaliste küsimuste, rahvusvaheliste suhete, finants-, raha- või majanduspoliitika, isikute eraelu puutumatuse ja isikupuutumatuse, kaubandushuvide, kohtumenetluse ja õigusnõustamise, kontrollimiste/uurimiste/auditite ja institutsioonide otsustamisprotsessi kaitseks.

⁽²⁾ Komisjoni 5. detsembri 2007. aasta otsus K(2007) 5858 – Komisjoni eeskiri väljastpoolt komisjoni koosolekutel osalema kutsutud ekspertide kulude hüvitamise kohta.